

WŁOŃ Kujawskie

Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII.
Toruń

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.

Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; prosil, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12 RYDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 2-BJ DO 3-BJ PO POŁUDNIU. — TELEFON RYDAKCYI 26. № P. K. O. 61.783.

Kto Winien?

Przyczyna spadku. — Zabiegi naszego Rządu.

Znaczny bardzo spadek marki polskiej, który zaznaczył się w ostatnich dniach wywołał zaniepokojenie szerokiego mas społeczeństwa polskiego. Smutny ten objaw prasa lewicowa stara się wszelkimi siłami i sposobami zwalić na nowy rząd narodowy, który zaledwie istnieje od 3-ch tygodni, a tem samem stara się, obalamucić pewne warstwy, społeczeństwa nie orientującego się wcale w sprawach polityki finansowej.

Cofnijmy się nieco wstecz, a znajdziemy źródło i powody tego spadku marki polskiej.

Wiadomą rzeczą jest, że zaczęło się to w drugiej połowie 1920 roku natychmiast po wyprawie p. Piłsudskiego na Kijów. Kiedy to marka polska, ze względu na nieufność zagranicy do nas, zaczęła spadać aż do ostatnich miesięcy 1921 r. Dzięki zabiegom i usilnej pracy p. Michalskiego wartość marki polskiej wynosiła w czerwcu 1920 r. 3700 mk. za dolara i zmniejszono także i drukowanie pieniędzy papierowych. Lecz oto w czerwcu r. ub. p. Piłsudski wywołał długotrwałe przesilenie, które pociągnęło w dół markę polską i znowu rozpoczęło się dalsze drukowanie banknotów papierowych.

Czem dalej tem gorzej. Zaczął się okres rządów nieparlamentarnych, składających się tylko z żywiołów sławetnej naszej lewicy lub też ich zwolenników, nadrukowano olbrzymią ilość pieniędzy papierowych tak, że gdy w pierwszych dniach czerwca 1922 r. ilość mrk. papierowych w obiegu wynosiła 270 miliardów to w dniu 31-go maja 1923 w obiegu ich było aż 2.700 miliardów. W tym ostatnim wypadku t. j. w drukowaniu marek papierkowych szczególnie odznaczył się ostatni rząd p. Sikorskiego, a skutki tego były takie, że stan rachunków P. K. K. P. z 31-go maja r. b. stwierdza, że w porównaniu ze stanem z przed 10-ciu dni, aktywa P. K. K. P. w walutach zagranicznych zmniejszyła się o 2.716 milionów mkp. a w rachunkach zagranicznych o 5899 milionów razem więc P. K. K. P. straciła 8 i pół miliardów mkp. polskich. Z tego widać, że rząd p. Sikorskiego wyzywał się walut zagranicznych, wykupując niemi marki polskie a temi w krytycznych momentach, kiedy się ważył jego los w Sejmie, sztucznie podtrzymywał spadek marki. Rząd p. Sikorskiego zapominał o tem, że w końcu czerwca przypadają liczne terminy płatności w walucie obcej dużych zobowiązań zagranicznych, które spadły całkowi-

Kwiaciarnia „WIOSNA”

BRZESKA 17. : : DAWNIEJ DOM BAUERA.
Przegotowała dużą ilość kwitnących roślin w doniczkach i koszykach jak również ciętych kwiatów na św. Jan, Władysława, Piotra i Pawła.

cie na nowy rząd większości polskiej, który odziedziczył skarb pusty i został zmuszony nie tylko zaprzestania wykupowania marek polskich, lecz odwrotnie za też marki kupować waluty zagraniczne. Skutki tej gry p. Sikorskiego widzimy w dzisiejszym spadku marki polskiej. Drugą przyczyną jest to, że ostatnia dewaluacja marki niemieckiej pociąga za sobą i naszą markę, a jeżeli jeszcze dodamy do tego jako trzecią przyczynę, akcję naszych spekulantów - żydów, którzy masowo wykupują w Polsce dolary i inną walutę zagraniczną wywożą do Gdańska, a zatem do Niemiec, to otrzymamy pełny obraz tej presji, która obniża kurs naszej marki w obecnej chwili, doprowadzając kurs dolara do 136.000 mkp.

Z tych trzech przyczyn powiedzieć sobie musimy że obecna sytuacja finansowa jest niczem innym jak tylko „pokutą Rządu Narodowego za czteroletnie grzechy rządów lewicy”.

Nowy rząd polski, czyni wszystkie starania i zabiegi, ażeby raz na zawsze skończyć z tą grą finansową w jaką bawił się p. Sikorski i zaniechał wszelkich sztucznych podtrzymywania wartości marki polskiej. Emisja banknotów nie tylko nie została wzmożona, lecz zmniejszono ją, a nawet rząd zamierza od 1-go sierpnia zaprzestać dalszego drukowania papierowych marek. W dniu 19 b. m. zawieszono czynności giełdy, a tem samem związano ręce żydom - spekulantom. Bony złote mają pokup. Do skarbu państwa zaczęły wpływać większe sumy waluty zagranicznej.

Z powyższego widzimy, że nowy rząd, który został powołany do życia przed trzema tygodniami, przystępuje energicznie do naprawy tego, co zostało zrujnowane przez ostatnie rządy i da Bóg, że w najbliższym czasie to zło zostanie naprawione.

Wiadomą rzeczą jest, że skutki czteroletniej nierozumnej gospodarki lewicy i przy całej zgrai wrogów Państwa i całego Narodu, nie uda się w ciągu jednego tygodnia, ani miesiąca naprawić wszystkiego, lecz trzeba pracować powoli, rozumnie i z całą świadomością spraw polityki finansowej.

Wierzmy, że Rząd przy usilnym poparciu przez naród polski, będzie umiał wybrnąć z tego fatalnego stanu i postawi walutę naszą na właściwym poziomie, a tem samem spowoduje spadek drożyzny i da możność

celemu społeczeństwu do normalnej pracy w codziennym życiu jego.

Chwilę cierpliwości i wytrwałości, pomocy rządowi, a zwyciężymy.

J. Z.

Zarządzenia giełdowe.

Zarządzenia giełdowe władz skarbowych obejmują szeroki zakres, niektóre z nich jeszcze nie zostały dokonane, a niektóre tylko już są przeprowadzane i częściowo znane są ich wyniki.

Równocześnie z zamknięciem giełdy i wstrzymaniem obrotów walutowych w bankach dewizowych władze bezpieczeństwa, w porozumieniu z władzami skarbowymi, przystąpiły do ujęcia spekulantów giełdowych z czarnej giełdy. W Warszawie urządzono obławę uliczną na Placu Bankowym i w innych miejscach znanych władzom, np. w szeregu kawiarni, i tą drogą rozproszono w pewnej mierze robotę czarnej giełdy. Wieczorem i w nocy władz bezpieczeństwa, które od dłuższego czasu przysposobiły sobie listę ludzi czarnej giełdy, obejmującą paręset nazwisk, narazie około 200, przystąpiły do rewizji i aresztowań w domach. Wynikiem pierwszej tej obławy było aresztowanie kilkudziesięciu, około 50-ciu osób. Są to przeważnie brudni spekulanci najgorszego rodzaju, niemal wyłącznie żydzi, istotni czarni giełdciarze, a osób znanych w przywoitszych kołach finansowych wogóle między nimi niema.

Drugą dziedziną, spokojniejszą ale najważniejszą w tym zakresie wyjątkowej działalności władz skarbowych jest przygotowanie prawidłowego obrotu walutami. Odyła się z udziałem: z Ministerstwa Skarbu p. Statkiewicza, Dyrekcji P. K. K. P. oraz przedstawicieli poważnych banków jedna narada, tuż po południu, koło godziny 1-szej, druga narada, a jutro odbędzie się ostateczna narada w tych sprawach i w tem gronie. Już dzisiaj będzie utworzona Komisja Dewizowa, w której skład wejdą przedstawiciele Ministerstwa Skarbu, P. K. K. P., oraz Banków. Pod nadzorem tej Komisji odbywać się będą obroty walutowe w bankach dewizowych w tym zakresie i na takich warunkach, jakie będą ustalone. Jutro również wzięte będzie pod obrady wznowienie w określonym zakresie obrotów walutowych na giełdzie i przywrócenie w ten sposób notowań urzędowych, a jeśli rozstrzygnięcie zapadnie w tym duchu, już jutro nastąpi otwarcie giełdy walutowej na tych warunkach.

Wyniki dotychczasowych zarządzeń są już widoczne. Następnego dnia od rana banki kupowały dolary po 100.000 marek polskich. Zarazem zaś

nasze zarządzenia giełdowe zbiegły się szczęśliwie z podniesieniem się marki niemieckiej w stosunku do dolara i walut obcych i to podniesieniem się tak nagle, że gdy za 1 dolar wczoraj płacono się 148.000 marek niemieckich, to dzisiaj w Gdańsku płaci się podobno (połączenia z Gdańskiem są dzisiaj utrudnione) tylko 114 tys. mk. niemieckich, a z Nowego Jorku podają dzisiaj kurs 97.500 marek niemieckich za 1 dolar. Oczywiście w związku z tym ruchem w górę marki niemieckiej idzie także i marka polska.

Zarządzenie skarbowe.

Na zaproszenie Komisji Skarbowej p. Minister Grabski złożył wyjaśnienie w sprawie zarządzeń poczynionych przez Ministerstwo Skarbu w zakresie walki ze spekulacją walutową.

Pierwotnie p. Minister nie zamierzał od razu przystąpić do tej walki, jednak został do tego zmuszony przez orgie walutowe, przyczem po szczegółowym zbadaniu przyczyn zwyżki walut obcych doszedł do wniosku, że obok spadku marki niemieckiej najważniejszą rolę odegrało ogromne zapotrzebowanie w kraju walut obcych przedewszystkiem w centrach przemysłowych, które w licznych wypadkach nie miało cech zapotrzebowania naturalnego. Spowodowany tem stanowiskiem czarnej giełdy spekulantów wydał p. Minister zarządzenia, zabraniając chwilowo ustalania kursów walut na giełdzie i odbierając prawa dewizowe wszystkim bankom. Z zaobserwowanych 378 osób jako podejrzanym o zajmowanie się handlem walutami po przeprowadzeniu rewizji u kilkudziesięciu, aresztowano 42 osoby. Z tych następnie 8 osób zwolniono. Znamienne było, że wszystkie te osoby, u których rewizje przeprowadzono, mimo nocnej pory były jakby przygotowane na tę rewizję. Ilość walut skonfiskowanych jest stosunkowo bardzo mała, gdyż spekulanci przechowują waluty poza domem.

Oprócz tych środków p. Minister zamierza przedsięwziąć cały szereg innych, których ujawnienie uważa obecnie za przedwczesne.

Wpływ zarządzeń powyższych wydał dodatnie rezultaty, albowiem wczoraj płacono w Gdańsku za dolar tylko 102 tysiące polskich marek, a dziś za 100 mk. niemieckich płacono w Gdańsku 82 polskich w stosunku do wczorajszej równości parytetowej.

KILKUWIERSZÓWKI.

Z POLSKI I O POLSCE.

× Zarządzenie polskie, dotyczące wydalenia 12 obywateli gdańskich nieco otrzeźwiło hakatystyczne zapędy Gdańska. Gazety gdańskie piszą, że Polska zaczyna traktować Gdańsk na serio.

× Wśród młodzieży akademickiej w Krakowie przy wyborach do Zarządu Spółdzielni, lista narodowa odniosła zupełne zwycięstwo.

× Na lotnisku w Ławicy pod Poznaniem wskutek wybuchu motoru

spadł latawiec. Pilot chorąży Roman Marcinkiewicz poniósł śmierć na miejscu.

× W ogolicy Pucka znaleziono kamienny ołtarz z czasów pogańskich. Ołtarz złożono w muzeum morskim w Pucku.

Z CAŁEGO ŚWIATA.

× Na lotnisku w Heliopolis, koło Kairu spadł samolot, przyczem 4 ch pasażerów zabiło się.

× Bolszewicy zaarrestowali patriarchę gruzińskiego oraz wszystkich biskupów i arcybiskupów, chcąc zmusić duchowieństwo gruzińskie do przyłączenia się do czerwonej cerkwi, lecz dotychczas nie udało się znaleźć chętnych.

× Na posiedzeniu Tow. lekarskiego w Paryżu, stwierdzono, że ilość wypadków chorób wenerycznych w Paryżu i w całej Francji uległa w ciągu 1922 r. znacznemu zmniejszeniu.

× Z różnych miejscowości Francji donoszą, iż panuje tam nadzwyczajnie zimno. W miejscowości Charolles temperatura spadła dzisiaj poniżej zera.

× Słynny podróżnik podbiegunowy Amundsens odłożył zamiar dotarcia do bieguna północnego na latawcu.

× Kierownikiem napadów na Francuzów w zagłębiu Ruhry jest Lu deadorif.

× Bolszewicy znowu wysłali 20 wagonów zboża do Niemiec. Zboże to było przeznaczone dla umierających z głodu.

Zakończenie roku szkolnego w Liceum im. Piusa X-go we Włocławku.

Dnia 16 b. m. zakończony został rok szkolny w Liceum Piusa X-go przy Seminarjum Duchownym włocławskim.

Liczne promocje, nierzadko z odznaczeniami, do klas: VI, VII i VIII były dowodem sumiennej całorocznej pracy wychowawców. Matury w roku bieżącym otrzymali podobnie jak w roku zeszłym wszyscy dopuszczeni do egzaminów dojrzałości abiturjenci w liczbie jedenastu a mianowicie: Andrzejak Franciszek, Andrzejczak Stanisław, Balcerczyk Józef, Bojarczuk Michał, Chrobociński Teodor, Danowski Czesław, Gawroński German, Gołębiowski Józef, Jackiewicz Marjan, Jędrasiak Stanisław, Paradowski Władysław.

Egzaminy kandydatów do Liceum odbędą się: przed wakacjami 26 i 27 czerwca, po wakacjach 29 i 30 sierpnia.

Przy sposobności podajemy bliższe informacje o Liceum.

Liceum im. Piusa X jest średnim zakładem naukowym przy włocławskim Seminarjum Duchownym, przygotowującym młodzież do tegoż Seminarjum. Nauka w Liceum obejmuje kurs czterech wyższych klas gimnazjalnych z programem państwowego gimnazjum klasycznego (łacina i greka). Kandydatów przyjmuje się na podstawie: 1) pełnego egzaminu z odpowiedniego kursu, albo 2) świadectwa z gimnazjum państwowego lub mającego prawa państwowe. Świadectwa z innych szkół (np. seminarjum nauczycielskie) są niewystarczające do przyjęcia. Kandydaci przyjmowani na mocy świadectwa, podlegają wstępnemu informacyjnemu egzaminowi z polskiego, łaciny, historii i geografii i zakresu i klas, wymienionych w świadectwie.

Kandydaci, nieklasycy, do klas VI i następnej podlegają nadto egzaminowi z greckiego w odpowiednim zakresie. Do klasy VIII przyjmuje się tylko za specjalnym pozwoleniem Kuratorium okręgu Szkolnego Warszawskiego. Pierwszeństwo mają kandydaci z diecezji Kujawsko-Kaliskiej. Kandydaci składają (oprócz świadectwa szkolnego): 1) metrykę chrztu, 2) świadectwo moralności od X. X. proboszcza i prefekta, 3) świadectwo szczerzenia ospy. Oplata za utrzymanie (prócz wpisu) ustala się według cen zboża w stosunku od 6 do

Kancelarja 8-io klas. Gimnazjum Żeńsk. Humanist.

Janiny Steinbokówny

we Włocławku, ul. Kopernika 5

zawiadamia, że egzaminy wstępne, systemem lekcyjnym prowadzone, trwać będą w ciągu sześciu dni od 18 do 23-go czerwca włącznie. Uczennice powinny stawić się do egzaminów dn. 18 czerwca o godz. 9-iej rano, po uprzednim zapisaniu się i złożeniu metryki i świadectwa szczerzenia ospy.

Przyjęzdné kandydatki w ciągu egzaminów mogą korzystać z mieszkania wraz z całkowitem utrzymaniem w internacie przy gimnazjum.

II termin egzaminów dla nowowstępujących będzie ogłoszony po wakacjach.

9 korcy żyta rocznie. Za pełny egzamin od kandydatów, niemających świadectwa gimnazjalnego, pobiera się opłatę w wysokości 20,000 marek, za egzamin informacyjny 10,000 mkp.

Co niesie dzień?

CZERWIEC
23
SOBOTA
Dziś: Zenona m.
Słow.: Wandy.
Jutro: 3 po Św. Jana
Chrzciela.
Wschód słońca o g. 3.31
Zachód o g. 19.53
Wsch. księżycy o g. 13.41
Zachód o g. 24.23

Wianki. Przypominamy, że dzisiaj o zmroku wianki na Wiśle. Mnóstwo niespodzianek. Idźmy na uroczystość wianków i zasilmy kasę Czerwonego Krzyża. Przygotowania do wianków są w pełnym toku. Tradycyjna uroczystość rozpocznie się w sobotę d. 23 b. m. o zmroku. Czerwony Krzyż spodziewa się, że Sz. Publiczność połączy piękne z pożytecznym i tłumnie przybędzie na obchód wianków. Wejście na ul. Bulwarową około przystani wioślarskiej 1000 mk.

Z gimnazjum Długosza. We wtorek odbyło się zakończenie roku w gimnazjum im. ks. Długosza pod przewodnictwem ks. prał. Borowskiego. Dotychczasowy dyrektor gimnaz. ks. kan. Filipowski ustąpił na własne żądanie z zajmowanego stanowiska. Dyrektorem został p. Franciszek Zieliński, b. dyrektor gimnazjum w Mławie. P. Zieliński należy do współpracowników Słowa Kujawskiego. Jego piękne artykuły drukowaliśmy dość często na łamach naszego pisma. Ceniony pedagog i miłośnik młodzieży przyjął to trudne stanowisko w poczuciu wrażliwości obowiązku w wychowaniu młodzieży. Nowemu dyrektorowi gimnazjum im. ks. Długosza życzymy jaknajlepszych wyników z jego ofiarnej pracy. Ustępuje także inspektor tegoż gimnazjum p. Wiśniewski. W personelu nauczycielskim zajądą znaczne zmiany.

Czy nie zawczasie? W jednym z gimnazjów miejscowych usunięto uczennicę L. z pierwszej klasy za niedostateczny postęp w nauce. Należy dodać, że uczennica ta przeszła w ubiegłym roku w innym gimnazjum cały kurs pierwszej klasy z bardzo dobrymi stopniami. Czy nie zawczasie wydano te kwalifikacje?

W uznaniu zasług. W sali Rady M. zawieszono portrety dwóch za służonych honorowych obywateli naszego miasta, r. Władysława Nowcy, prezesa sądu Okręgowego i p. Ludwika Bauera, b. prezesa Wł. Wz. Kredytu.

Z targu. Targ wczorajszy był bardzo mały. Ceny na nabiał były następujące: mendel jaja 8—9 tys. mk., funt masło 8—9 tys. mk., kwarta mleka 1.000 mk.

Wycieczka uczniowska. Onegdaj w czwartek dnia 21 b. m. o godz. 6 rano udała się statkiem do Płocka wycieczka 30 uczniów - sodalistów gimn. im. Długosza pod kierownictwem profesorów: ks. kan. Zaleskiego i ks. kan. Makowskiego. Uczniowie zwiedzili katedrę, skarbiec, muzeum diecezjalne i inne osobliwości Płocka i tegoż dnia wieczorem powrócili do Włocławka.

Zebrańie towarzyskie nauczycieli szkół średnich. W ubiegły czwartek o godz. 8 wieczorem w sali Towarzystwa Wioślarskiego przy ul. Łęskiej odbyło się zebrańie nauczycielstwa szkół średnich. Na program złożyły się tańce, deklamacje, monologi i gry towarzyskie. Przygrywał kwartet wojskowy. Zabawa, w której wzięli udział nauczyciele z 5 gimnazjów włocławskich, przeciągnęła się do północy.

„Noc Świętojańska“. W nadchodzącą niedzielę t. j. dn. 24 b. m. staraniem Sekcji Dramatycznej przy Stow. Polonja Młodz. Polskiej „Spójnia“ zostanie wystawiona w sali „Noc Świętojańska“ obraz ludowy w 4-ch aktach ze śpiewami i tańcami Anczyca. Ze strony Młodzieży poczyniono wszelkie starania, aby sztuka wypadła jak najlepiej. To też liczymy na poparcie Sz. Włocławian. Pozostałe bilety można nabywać u druhów i u druhen „Spjni“, a w dzień przedstawienia w kasie teatru od g. 6 p. p.

Sekcja śpiewacka przy Stow. Młodz. Polskiej „Spójnia“ ma stawić w komplecie w sobotę o godz. 6 wiecz. do lokalu „Spójni“ celem wzięcia udziału w „wiankach“. Druhen i druhów tej sekcji prosimy o punktualne przybycie na miejsce.

Osobiste. Komisarz policji p. Siwoń wyjechał w sprawie służbowej na Polesie. Zastępuje go podkomisarz p. Wąsowski.

Pożegnanie rezerwistów. W d. 19 czerwca, dowódca 14-go pułku piechoty, p. major Misiąg, żegnał na placu Dąbrowskiego rezerwistów, którzy ukończyli kurs ćwiczebny. W pożegnaniu brała udział orkiestra i cały korpus oficerski.

Telefony. Technik, p. Franciszek Mańkiewicz, otrzymał połączenie telefoniczne № 58.

Z wystawy. W dn. 20 czerwca specjalna komisja pod przewodnictwem p. starosty oglądała teren sierpniowej wystawy w Włocławku.

Pożar. Nocy wczorajszej dyżurny policji p. Ostrowski, przechodząc ulicą Bulwarową, zauważył kłęby dymu, wydobywające się od strony ul. Bednarskiej. Zaalarmowana niezwłocznie straż ogniowa, przybyła na ratunek pod kierownictwem pomocnika naczelnika straży, p. Racinowskiego. Okazało się, że pożar wybuchnął w drewnianym domu przy ulicy Bednarskiej, № 1, należącym do Kapituły Włocławskiej. W domu tym mieści się obecnie odlewnia dzwonów p. Bręgosza. Do pożaru przybyła także straż z 26 i 14 pułku. Po dwóch

godzinach pożar ugaszono. Porządku strzegła policja wspólnie z wojskiem. Straty znaczne.

Czarna giełda. Informują nas, że we Włocławku czarnogieldziarze uprawiają w dalszym ciągu bezkarnie swoje rzemiosło.

Obława. Dn. 20 czerwca urząd obyczajowy policji pod kierownictwem aspiranta p. Cieślakowskiego dokonał obławy na włóczęgi uliczne. Połów był bardzo znaczny.

Samobójstwo. W Dolnym Szpitalu w lesie powiesił się stróż podwórzowy folwarku Zarzeczewo-Małe Michał Tomski lat 53. Policja rejonu Dolnego-Szpetala zajęła się śledztwem.

Podniesienie cen na wyroby tytoniowe. Z dniem 22 b. m. ceny na wyroby tytoniowe podskoczyły o 50 procent.

Wypadek przy pracy. W fabryce lakieru firmy „Nobel“ przy ul. Łęskiej № 23, robotnik Jan Krawczyński w dniu 20 b. m. pracując przy szajbie, uległ ciężkiemu pokaleczeniu całej lewej ręki. Po udzieleniu pomocy przez lekarza, chorego odesłano do domu.

Cena chleba. Z powodu podwyższenia mąki z 240,000; mk na 260.000. — cena chleba została podwyższona z mk 2900 na 3200 za kilogram.

Znaczna zguba. P. Szymorski znalazł bardzo znaczną ilość 6 - tej Polskiej Państwowej Loterii Klasowej. Na biletach są pieczętki dwóch kolektorów z Włocławka, p. R. i p. M. Bilety zostały złożone w Redakcji i są do odebrania przez prawego właściciela.

Z Harcerstwa. Komenda Hufca Włocławskiego składa gorące podziękowanie Zarządowi rzeki Wisły w m. a w szczególności Panu A. Rakowskiemu za udzielenie łodzi 4-iej Włocławskiej Drużynie Harcerskiej, a Komisarjatowi Państwowej zezwolenie na postój łodzi harcerskich przy przystani posterunku wodnego.

Hyjeny walutowe. Po zawieszeniu giełdy przez Ministra Skarbu zostały przeprowadzone w Warszawie liczne rewizje u czarnogieldziarzy. Podczas rewizji u 40 osób aresztowanych znaleziono 1.500.000 dolarów oraz inne waluty obce. (1½ miliona dolarów licząc po kursie 100 tys = 150 miliardów mk. polskich.) Należy zaznaczyć że wśród 40 aresztowanych jest tylko jeden polak, pozostałe zaś 34 osób są to „lojalne obywatele od mniejszości“.

Olbrzymie oszóstwo. Pisma donoszą, że niejaki Izaak Majer Goldstoft, jego żona oraz Markus Hirschfeld, sprzeniewierzywszy zastawy zbiegli z Krakowa. Trudnili się oni pożyczaniem pieniędzy pod zastaw. Sprzeniewierzyli przeważnie obce waluty na sumę 6 miliardów oraz następujące zastawy: sznur perel wartości 800 milionów marek, drugi, sznur perel wartości 160 milionów marek, 6 pierścieni brylantowych wartości 500 milionów mk., złotych austr 20-koronówek z 84 miliony mk., bonów złotych polskich za 360 milionów mk., 70,000 koron czeskich i 24.000 dolarów. Ma być jeszcze wielu bardziej poszkodowanych, którzy nie zgłaszają się do policji, obawiając się dochoźdeń o spekulacje walutowe.

Pęknięcie rury. Przy ul. 3-go Maja przed domem № 10 pękła rura od kanału ulicznego. Na ulicy powstało znaczne zagłębienie.

Kradzież. W majątku Zarzeczewo-Małe, pow. Lipnowskiego, w ub. wtorek złodzieje skradli dwa komplety upręży. Policja rejonu Dolnego-Szpetala zajęła się śledztwem.

Wykrycie kradzieży. Przed kilku dniami tutejszy urząd policji śledczej został zawiadomiony o kradzieży, popełnionej w mieszkaniu artystów teatru narodowego w Toruniu. Po rozwinięciu śledztwa, część kradzieży wykryto u pasera Misiaka, którego zatrzymano na ulicy. Dzięki aresztowaniu tego pasera, całą kradzież wykryto i odebrano.

„Spójnia” wrocławska w Ciechocinku i Raciążku.

W niedzielę ubiegłą, t. j. 17 b. m., urządziło Stow. Młodzieży katolickiej »Spójnia« z ks. patronem Radomskim oraz członkami patronatu wycieczkę do Ciechocinka i Raciążka. Po przybyciu do Ciechocinka odprawił Mszę św. ks. Radomski, poczem udała się młodzież wrocławska na śniadanie do domu licealnego, po którym nastąpiło pod kierownictwem przedstawiciela dyrekcji zakładów kąpielowych zwiedzanie tężni, ważelni, zakładów kąpielowych i parku w Ciechocinku.

O godz. 1 w południe stawilo się w Ciechocinku Koło Młodzieży z Raciążka na powitanie gości wrocławskich i cała wycieczka udała się do historycznego i malowniczo położonego Raciążka. Po przybyciu na miejsce, Stow. Młodzieży Raciążkowskiej podejmowało młodzież »Spójni« wrocławskiej obiadem. O godz. 3-ej popołudniu odbył sekretarz generalny ks. Radomski wizytację w stowarzyszeniu. Zebranie odbyło się w historycznych ruinach zamku biskupiego, które zagaił ks. prob. Guranowski pięknym przemówieniem, poczem zabrał głos ks. patron Radomski i wygłosił do licznie zebranych referat »O celach i zadaniach stowarzyszeń młodzieży katolickiej«, podając przy tem metody pracy w Stow. na sezon letni i podkreślając zadania wykonawcze młodzieży pod wzgl. dem religijno-moralnym i obywatelskim. Przemawiał także wice-prezes »Spójni« drh. Tadeusz Mielczarski, zachęcając swoich kolegów do wytrwałej pracy w organizacji katolickiej. Po udzieleniu szczególnych instrukcji miejsc. Zarządowi przez sekretarza generalnego zamknięto zebranie odśpiewaniem Roty młodzieży »Hej do apelu«. Po zebraniu udali się wszyscy z śpiewem na ustach do miejscowego kościoła; przed kościołem odczytał historję Raciążka p. dr. Olszewski; w kościele zaś pokazywał ks. prob. Guranowski pamiątki, obrazy, skarbice, m. inn. ornat haftowany przez królową Jadwigę. Po odśpiewaniu »Pod Twą obronę« i odmówieniu modlitwy, opuściliśmy świątynię. Resztę dnia spędziła młodzież na grze w piłkę nożną oraz w ogrodzie ks. proboszcza na grach ruchowych i śpiewach. O godz.

7 wieczorem udaliśmy się do Ciechocinka, a stamtąd po wypoczynku zpowrotem do Wrocławka.

Oby w podobny sposób nastąpiło zjednoczenie młodzieży katolickiej w całej Polsce, a przyszłość Ojczyzny będzie szczęśliwa. *Uczestnik.*

Uwaga: Wobec powyższego sprawozdania nie mają znaczenia w umieszczonej wzmiance na tem miejscu z dnia 20 b. m. przez T-wo św. Wincentego wyrazy ubolewania dla członków »Spójni« nad niezrozumieniem »tak ważnej cnoty w stosunkach z ludźmi, jaką jest dotrymanie słowa«. »Spójnia« służy i służyć musi przede wszystkim swojej sprawie, a przez nią dobru publicznemu; czas wolny spójniacy poświęcałi zawsze innym katolickim i narodowym instytucjom i służyć będą nadal swoją młodzieńczą pomocą wszystkim.

Zarząd »Spójni«.

Budowa schroniska w Tatrach.

Od polskiego Tow. Tatrzańskie otrzymujemy następującą odezwę:

Od wiosny 1921 r. dźwiga się w Tatrach na Hali Gąsienicowej wielkie granitowe schronisko na 100 łóżek; niesłabnącym wysiłkiem Oddziału Warsz. T-wo Tatrzańskie powstaje monumentalna budowla, która ma służyć całej Polsce, szukającej w Tatrach wytchnienia i nowych sił do pracy.

Turystyka górską ogarnia coraz szersze warstwy i sięga do rdzenia społeczeństwa; podobnie jak służba wojskowa, harcerstwo, sport — sprzyjają Tatry, jedynie dla całej Polski, zatarciu różnic dzielnicowych i przyspieszają proces narodowego zespolenia. Wzmagający się z roku na rok ruch turystyczny ściąga z całej Polski w głąb Tatr tysiączne rzesze, nie znajdując tam jednak zaopatrzonego schronisk, noclegu, dogodnych punktów wyjścia do dalszych wycieczek górskich. Nieliczne schroniska tatrzańskie, szczupłe i źle zagospodarowane, nie mogą w drobnej nawet mierze zaspokoić najskromniejszych wymagań obecnej turystyki polskiej.

Tatry muszą posiadać schronisko zbudowane na modłę europejską, do-

stosowane do racjonalnych wymagań turystycznych, będące wzorem w tej tak bardzo zaniedbanej u nas dziedzinie. Zadanie to podjął Oddział Warszawski P. T. T. i doprowadzi je do końca. Zewnętrzne mury schroniska już stanęły i w ciągu wiosny b. r. zostaną pokryte dachem; wykończenie wnętrza jednak pochłonie ogromne sumy i tylko współdziałaniem szerokich sfer społeczeństwa budowa może być prędko ukończona.

Zasoby pieniężne Oddz. Warszawskiego są na wyczerpaniu i bez wydatnej pomocy społeczeństwa dalsze roboty zostaną wstrzymane z braku funduszy. Wierzymy niezłomie, że W Pan zechce poprzeć doprowadzone do połowy dzieło i przyczyni się, w uznaniu Jego doniosłości, do stworzenia funduszu budowy. Wszelkie ofiary pieniężne prosimy wpłacać do P. K. O. na konto czekowe Oddziału Warsz. № 4,000.

Z poważaniem
za Zarząd Oddziału Warsz. P. T. T.
przewodniczący: Stanisław Osiecki,
wicemarsz. Sejmu.

sekretarz: Jan Jarosiński,
inżynier.

Na cel powyższy otwieramy w naszym piśmie składki. (Przyp. Red.).

Odpowiedzi Redakcji.

P. S. Koprzywicz w Chicago: Za przesłane nam wiadomości składamy serdeczne dzięki. Cieszy nas, że Polonia amerykańska zna się na takich farbowanych lisach, jak czerwony pepesiek poseł Barlicki, objeżdżający Amerykę i występujący nie w obronie, ale w szkalowaniu Polski.

Co się tyczy tej sprawy, o której Pan wspomina, możliwą byłaby do wygrania, gdyby rodzice owego zmarłego młodzieńca, czy ten, kto przejął jego majątek, dał zobowiązanie ustne przy świadkach, lub na piśmie, że jest taką a taką kwotą winien panu, jako kosztu pogrzebu i sumę tę zobowiązuje się zwrócić. Jeżeli takiego zobowiązania niema nic się w sądzie nie uzyska wobec złej woli przeciwnika. Gdy go pan zaskarży do sądu, może się tłumaczyć, że wcale nie prosił pana, aby taką su-

mę wydawał na pogrzeb i wogóle, aby się pogrzebem zajmował. Wszystko zależy od dobrej woli i uczciwości tych ludzi. Jeżeli jednak pan ma świadków, że te osoby przyznały się do długu zaciągniętego względem pana, w takim razie należy sprawę oddać do sądu.

Nowe książki.

Jerzy Płomiński. *Dzieje dramatycznej twórczości Jana Augusta Kisielewskiego.* Poznań 1922 str. 32.

Profesor polonistyki w miejscowym gimnazjum państwowym obecnie prof. gimnazjalny w Radomiu p. Jerzy Płomiński, wydał szkic literacki, jako przyczynek do źródeł polskiego dramatu modernistycznego. Rzecz napisana jest jasno. Polecamy ją młodzieży, poświęcającej się studjom literatury polskiej.

Różne.

Pisma lwowskie podają, że w Głowianiewsku na Podolu sowieckim, który liczył przed wojną 8,000 polaków, liczba ludności polskiej stopniała wskutek przesiedlania do niespełna tysiąca głów. Księża i nauczycielkę bolszewicy wywieźli w głąb Rosji. Popi tak zwanej »żywej cerkwi« zmuszają katolików do przechodzenia na prawosławie.

W Ilinie obrabowano kościół i wywieziono księdza. Nauczyciela Wróblewskiego rozstrzelano. Ludność katolicką zapisano gwałtem do prawosławnych. Podobnie dzieje się w Rajgrodzie (pow. braclawski).

W Kamieńcu Pod., z powodu braku księży wszystkie kościoły katolickie zamknięte. Również w Zińkowcach, Jańczykach, Białonówku i Pudłowie pozbawiono katolickie kościoły obsługi religijnej.

Skazani w procesie kamienieckim ks. Dworzecki i Szyszko, cierpią głód i zimno w więzieniu winnickim. W tem samym więzieniu umarł już ks. Niedzielski oraz nauczyciel Witwicki, Zaleski i Lachowicz. (A. W.).

Magazyn Ubiorów Męskich Firma WACŁAW MIESZAŁSKI

we WŁOCŁAWKU Warszawska 15, przeszedł na wyłączną własność

ANTONIEGO MIESZAŁSKIEGO

i nadal będzie prowadzony tak jak do tego czasu towar odpowiedni, ceny przystępne, aby zadowolnić Sz. naszych odbiorców m. Wrocławka i okolic.

Z poważaniem

Antoni Mieszalski Włocławek
Warszawska 15.

2 Numery Naftowe Tygodnika dostaw

Na wzór specjalny numerów Tygodnika dostaw a to:

Numeru Żelaznego
Numeru Drzewnego
Numeru Budowlanego
wydamy w lipcu b. r.

2 Numery Naftowe Tygodnika dostaw

których zadaniem będzie zaznajomienie wszystkich dzielnic Polski z Małopolskim Przemysłem Naftowym.

Jednocześnie tem uż przemyślowi przedstawiony będzie całokształt wszystkich źródeł zaopatrzenia jego potrzeb w granicach Polski.

Ogłoszenia, opisy, monografie, notatki i t. p. do powyższych numerów przyjmuje nasza Administracja oraz wszystkie Biura Ogłoszeń w Polsce po cenach naszej taryfy normalnej.

Wydawnictwo Tygodnika dostaw we Lwowie.

ANALIZY

moczu, płwocin krwi (r. Wassermana), spermy i t. p. na tryper, syfilis i inne choroby.

Laboratorium Magistra B. Osowskiego

WŁOCŁAWEK

3-Maja 13, II-gie piętro.

ZNIECZULAJĄCY BALSAM BELGIJSKI z kogutkiem usuwa Bóle artretyczne i reumatyczne.

Sprzedają apteki i składy apteczne.

Do Matek!

Pamiętajcie, że najracjonalniejszą przysypką dla dzieci jest puder „Dzidzi”, utrzymujący ciało dziecka w zupełnej higienie. Usuwa zaczerwienienia i stan zapalny skóry. Sprzedają apteki i składy. Wyrób polski.

Choroby żołądka, kiszek, nerek, obstrukcje, hemoroidy i t. p. radykalnie leczą Szwajcarskie gorzkie zioła Dr. Bauera — oryginalne z marką „Kogut” Sprzedają apteki i składy apteczne.

Hemoroidy usuwa ból, pieczenie, swędzenie, krwawienia, — zmniejsza guzy „Varicol” Czopki hemoroidowe (z kogutkiem). Żądać w aptekach i skład.

Ogłaszajcie się w Słowie Kujawskim

OD WYDAWNICTWA

Stosownie do uchwały Związku wydawców pism codziennych wszelkiego rodzaju nadesłane zapowiedzi, wzmianki, komunikaty i okólniki bądź to prywatnych, bądź komunalnych i rządowych instytucji, dotyczące się zebrań, odczytów, i koncertów, rozporządzeń itp. będą umieszczone po uprzednim opłaceniu należności w administracji dziennika. W przeciwnym razie bez opłaty nie będą umieszczone.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Buchalter kawaler poszukuje od zaraz pokoju umeblowanego, przy rodzinie. Zgłoszenia kierować do Administracji gazety „Słowa Kujawskie” dla buhaltera.

Bekiesza na dobrym kozuch, suknem kryta — do sprzedania. Gęsia 24.

Do wynajęcia samochodu osobowe, ciężarowe i sprzedaż samochodów, Kilińskiego 16 a.

Młody kupiec z Pomorza obeznany w różnych gałęziach handlu jak to: w sprzedaży towarów kolonialnych, żelaza jako również w charakterze bufetowego poszukuje posady. Wiadomość w administracji pod „Kupiec”.

Okna i drzwi malowane do sprzedania. Bulwarowa № 11.

Rutynowany korepetytor student poszukuje kondycji przez wakacje. Wiadomość: Albrecht Gostynin.

Słeci rybackie poleca Henryk Frankenstein Włocławek Kościuszki 9.

Skradzono portfel zawierający książeczkę wojskową na imię Józefa Wiśniewskiego wydaną przez P. K. U. Włocławek. Łaskawy znalazca raczy odnieść do policji.